

Týden v Evropské unii

www.vlada.cz

EUROSKOP.CZ

Obsah monitoringu

Výsledky Valettského summitu a neformální Evropské rady 1

Komise

Strategie EU pro rozšíření 2

Přenos osobních údajů z EU do USA po rozhodnutí Soudního dvora EU 2

Rada

Výsledky mimořádné Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 3

Výsledky mimořádné Rady pro konkurenceschopnost 3

Výsledky Rady pro hospodářské a finanční věci 4

Výsledky jednání o rozpočtu EU na rok 2016 4

Evropský parlament

Výsledky miniplenárního zasedání 5

Informace

Agenda Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport 5

Agenda plenárního zasedání Evropského 5

Přehled publikací evropských think-tanků 6

542. zasedání Výboru pro 6

Rámcové pozice 7

Kalendář EU 7

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR Výsledky Valettského summitu a neformální Evropské rady

Ve dnech 11. a 12. listopadu se v maltské Vallettě konal summit o migraci za účasti afrických partnerů. Delegaci České republiky vedl první den konání summitu předseda vlády Bohuslav Sobotka, druhý den pak místopředseda vlády Pavel Bělobrádek. Na summit navázalo mimořádné neformální zasedání hlav států a vlád členských zemí EU, které bylo rovněž zaměřeno na problematiku migrace. Delegaci ČR na něm vedl předseda vlády.

Klíčové body

Vallettský summit o migraci se zaměřil na řešení příčin migrační krize spoluprací s africkými státy. Na summitu byla schválena Politická deklarace a Akční plán; rovněž bylo rozhodnuto o ustavení Svěreneckého fondu pro Afriku.

Politická deklarace představuje obecný dokument, v němž jsou zakotveny principy spolupráce EU s africkými zeměmi při správě migračních toků a řešení současné krize. Akční plán transformuje tyto zásady do podoby konkrétních nástrojů a opatření, přičemž se zaměřuje na pět následujících oblastí: rozvojové výhody migrace a řešení příčin nelegální migrace a nuceného vysídlení, legální migrace a mobilita, mezinárodní ochrana a azyl, prevence a boj proti obchodování s lidmi/pašování migrantů, pokrok v oblasti návratové politiky a readmisních dohod. Cílem Svěreneckého fondu je podpora stability v regionu, zlepšení řízené migrace a řešení příčin destabilizace a nelegální migrace, a to především podporou ekonomiky, bezpečnosti, rozvoje a rovných příležitostí v zemích severní Afriky, Sahelu a Afrického rohu. Fond je vytvořen na omezenou dobu, konkrétně do 31. prosince 2020.

Na Vallettský summit navázalo mimořádné neformální setkání hlav států a vlád členských zemí EU dne 12. listopadu. Jelikož se jednalo o neformální zasedání, nevyšel z něho žádný oficiální písemný výstup. Předseda vlády Bohuslav Sobotka na jednání na žádost polské strany zastupoval rovněž Polsko. Jednání se zaměřilo v první řadě na posílení kontroly vnějších hranic a na spolupráci se třetími zeměmi (zejm. Tureckem) za účelem omezení migračních toků, dále pak na implementaci již přijatých rozhodnutí o relokaci v kontextu zřizování hotspotů a poskytnutí dostatečných kapacit agentuře Frontex a Evropskému podpůrnému úřadu pro otázku azylu (EASO).

Předseda a místopředseda Komise informovali členy Evropské rady o vývoji jednání o implementaci Akčního plánu spolupráce EU–Turecko. Představitelé států a vlád EU se usnesli na potřebě urychleně uspořádat společný summit členských států EU a Turecka. Potvrdili zároveň vůli poskytnout Turecku finanční pomoc ve výši 3 mld. EUR pro zlepšení podmínek uprchlíků pobývajících na území Turecka.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR v souvislosti s migrační krizí zdůrazňuje především nutnost zaměřit se na systémové příčiny selhávání EU při řízení spontánní/nelegální migrace a také na objektivní příčiny migrace. Vláda dlouhodobě zdůrazňuje nutnost aktivní spolupráce se zeměmi původu a tranzitu na bázi rovného partnerství. Prosazuje urychlení procesu zřizování hotspotů ve státech první linie, jejichž funkčnost je podmínkou pro implementaci schváleného relokčního schématu. Evropská řešení by dle vlády měla být založena na následujících krocích a opatřeních: (1) důsledná ochrana vnější hranice EU, (2) vytvoření sítě společných přijímacích center ve státech EU při vnějších hranicích EU, (3) vytvoření nástrojů k efektivnímu vracení neúspěšných žadatelů o azyl/ekonomických migrantů z místa prvního vstupu do EU, (4) posílení společného unijního systému řízení o mezinárodní ochraně, (5) společné vnější politiky EU, které omezí příčiny azylové i ekonomické migrace, (6) pomoc uprchlíkům v místě prvního vysídlení a spolupráce se třetími zeměmi včetně posilování kapacit třetích zemí pro zamezování tranzitní migrace.

Vláda podpořila schválení Politické deklarace a Akčního plánu a přivítala ustavení Svěreneckého fondu pro Afriku, do něhož se rozhodla přispět částkou 0,7 mil. EUR (očekává se celkový vklad V4 ve výši 3 mil. EUR, díky němuž by V4 získala hlasovací právo). Na navazujícím neformálním setkání hlav států a vlád členských zemí EU ČR reflektovala zhoršující se migrační situaci a zavázala se poskytnout dalších 75 expertů do agentur Frontex a EASO působících na vnějších hranicích Unie (koordinovaný příspěvek V4 by měl činit 200 nových expertů).

Předpokládaný další vývoj

Summit EU s Tureckem se pravděpodobně uskuteční v průběhu listopadu či prosince. Lídři EU se k tématu migrace vrátí také na pravidelném zasedání Evropské rady ve dnech 17. a 18. prosince. /O. Matoušek, V. Bernas/

Strategie EU pro rozšíření > Komise

Jako každý rok na podzim Komise připravila **hodnocení pokroku kandidátských zemí, tzv. „rozšiřovací balíček“**, který obsahuje **souhrnný strategický dokument a hlavní výzvy rozšíření na období 2015–2016 (KOM(2015) 611) a pravidelné zprávy o pokroku jednotlivých kandidátských a potenciálně kandidátských zemí.**

Kontext

Rozšiřovací balíček je každoročním zhodnocením pokroku kandidátských a potenciálně kandidátských zemí. Jedná se o země západního Balkánu, tedy Albánii, Makedonii, Srbsko, Černou Horu, Bosnu a Hercegovinu a Kosovo, a Turecko. Ve svém vyjádření k balíčku prohlásil komisař pro Evropskou politiku sousedství a jednání o rozšíření Johannes Hahn, že dnešní uprchlická krize jasně ukazuje, jak významná spolupráce mezi EU a těmito zeměmi je. Rozšiřování je podle něj účinný nástroj na posílení právního státu a lidských práv v těchto zemích. Navíc je důležitým faktorem pro růst ekonomiky a napomáhá regionální spolupráci.

Klíčové body

Komise letos představila nový přístup hodnocení pokroku. Strategie je nyní víceletá a zahrnuje časově celý mandát Komise. Kromě hodnocení pokroku se zde objevuje i důraz na připravenost státu převzít povinnosti členství v EU. Zároveň zprávy nabízejí jasnější vysvětlení, co se od kandidátských zemí v nejbližších letech očekává.

Komise ve své strategii rozšiřování zdůrazňuje princip „**základy nejdřív**“ (fundamentals first). To znamená, že hlavními prioritami jsou výše zmíněná lidská práva

a právní stát, a také důraz na posilování demokratických institucí včetně reforem státní správy. Významný je i hospodářský vývoj a konkurenceschopnost.

Co se týče **pokroku v posledním roce**, vešla v platnost Dohoda o stabilizaci a přidružení s Bosnou a Hercegovinou a stejná dohoda byla podepsána s Kosovem. Hlavní výzvy ve všech státech stále zůstávají. Je potřeba se soustředit na boj s organizovaným zločinem, soudní systém, depolitizaci státní správy a vymáhání základních práv. Rozšířeným problémem ve většině zemí je ohrožování svobody projevu.

Východiska pozice ČR

Rozšíření EU patří mezi dlouhodobé priority české zahraniční a unijní politiky. Z pohledu vlády ČR je důležité i nadále zachovat politiku otevřených dveří EU, politika rozšíření přináší prokazatelné pozitivní dopady pro EU jako celek i samotné aspirantské země. Jde o podmíněný proces, během něhož dochází v zemích aspirujících na členství k významným politickým, ekonomickým a bezpečnostním změnám přispívajícím větší stabilitě celého kontinentu. Rychlost pokroku zemí v evropském integračním procesu je určována zejména jejich odhodláním naplňovat podmínky členství a implementovat unijní acquis. Z tohoto pohledu klade vláda velký důraz na region západního Balkánu.

Předpokládaný další vývoj

Balíčkem se budou zabývat příslušné pracovní skupiny a formace Rady a již byl prezentován rovněž ve výboru Evropského parlamentu pro zahraniční věci.

/M. Nemkyová/

Přenos osobních údajů z EU do USA po rozhodnutí Soudního dvora EU > Komise

Mezifiremní předávání osobních dat přes Atlantik prováděné na základě institutu tzv. bezpečného přístavu (Safe Harbor) již není možné. Soudní dvůr EU zrušil platnost tohoto institutu ve svém rozsudku ve věci Schrems dne 6. října 2015. V návaznosti na tento rozsudek vydala Komise pokyny vysvětlující, jak osobní údaje nadále z EU do USA předávat (KOM(2015) 566).

Kontext

Institut bezpečného přístavu byl zaveden rozhodnutím Komise v roce 2000 a poskytoval právní rámec, který umožňoval evropským a americkým společnostem předávat v mezifiremním styku osobní údaje, a to na základě východiska, že USA zajišťují odpovídající úroveň ochrany dat jako evropská legislativa. Soudní dvůr však ve svém rozsudku zpochybnil, zda je skutečně adekvátní ochrana dat americkým systémem garantována. Dle Soudního dvora Komise ve svém rozhodnutí z roku 2000 nezajistila záruky omezující přístup amerických úřadů k předávaným datům, stejně jako účinnou právní ochranu proti takovýmto případným zásahům. Soudní dvůr v rozsudku vyzvedl zejména právo na ochranu osobních údajů zakotvené v Listině základních práv EU.

Klíčové body

V reakci na zrušení platnosti rozhodnutí o bezpečném přístavu vydala Komise dne 6. listopadu sdělení, které analyzuje právní dopad rozsudku. Zásadním poselstvím dokumentu je skutečnost, že Komise deklaruje, že evropské firmy mohou **osobní údaje nadále legálně předávat** americkým obchodním partnerům prostřednictvím

alternativních právních nástrojů. Tyto nástroje jsou ošetřeny evropskou směrnicí o ochraně osobních údajů z roku 1995.

Mezi tyto **dostupné alternativní mechanismy** patří:

(1) Smluvní doložky: smluvní podmínky by měly zahrnovat některé povinnosti, jako jsou bezpečnostní opatření, informace pro příjemce údajů v případě citlivého přenosu atd.

(2) Závazná podniková pravidla pro přenosy v rámci jedné společnosti: umožňují neomezený pohyb osobních údajů mezi různými pobočkami korporací s celosvětovou působností. Přenos musí být schválen orgánem pro ochranu údajů v každém členském státě, z něž si korporace přeje údaje přenést.

(3) Výjimky: o uzavření nebo plnění smlouvy (např. při rezervaci letu nebo hotelu v USA může dojít k přenosu osobních údajů), stanovení, uplatnění nebo obrana právních nároků, pokud neexistuje jiný důvod, pak je nutný svobodný a informovaný souhlas jednotlivce.

Zásadní roli v systému předávání dat hrají **národní dozorové orgány**, v ČR Úřad pro ochranu osobních údajů. Tyto orgány dohlíží nad dodržováním zákonných podmínek při předávání dat. Evropské dozorové orgány vydaly v návaznosti na rozsudek prohlášení, ve kterém de facto poskytly Komisi lhůtu do konce ledna 2016 pro nalezení nového řešení. Do této doby se bude Komise snažit dojednat aktualizovaný právní rámec s USA, který bude zohledňovat požadavky Soudního dvora,

/Pokračování na s. 3/

zejména pak omezení přístupu veřejných orgánů Spojených států k osobním údajům. Komise tato vyjednávání započala již v lednu 2014, ve Sdělení se zavázala, že dohodu s Washingtonem dokončí do třech měsíců.

Východiska pozice ČR

Vláda České republiky nastalou situaci pečlivě sleduje a v současnosti vyhodnocuje právní a hospodářské důsledky pro ČR, které bude konzultovat s hospodářskými a sociálními partnery. Vláda podle dosavadních mezi-

resortních diskusí podpoří rychlé dojednání nové dohody s USA, která bude reflektovat námitky Soudního dvora a zamezí právní nejistotě, ve které se momentálně podniky v EU nacházejí.

Předpokládaný další vývoj

Téma institutu bezpečného přístavu bude na pořadu jednání nadcházející Rady pro spravedlnost, jež se uskuteční 3. - 4. prosince 2015. /K. Moučková/

Výsledky mimořádné Rady pro spravedlnost a vnitřní věci > Rada

Dne 9. listopadu se v Bruselu uskutečnilo mimořádné zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci. Již čtvrté letošní mimořádné zasedání bylo svoláno v reakci na eskalující migrační krizi pouze ve formátu ministrů vnitra. ČR byla reprezentována delegací Ministerstva vnitra vedenou ministrem Milanem Chovancem.

Klíčové body

Jediným bodem zařazeným na agendu mimořádného zasedání byla **migrační krize**, konkrétně zhodnocení provádění přijatých opatření a diskuse o nových nástrojích. Ministři vnitra obdrželi aktuální informace o posledním vývoji migračních toků a diskutovali o dosaženém pokroku při implementaci přijatých opatření v rámci řešení migrační krize. Řecko a Itálie kritizovaly velmi omezený rozsah dosud realizovaných relokací žadatelů o azyl (118 osob z Itálie a 30 osob z Řecka) a informovaly o dosaženém pokroku v ustavování hotspotů. Rada členských států kritizovala nefunkčnost hotspotů, sekundární pohyby migrantů ze zemí prvního vstupu a byrokratické překážky ze strany Itálie a Řecka.

Ministři schválili závěry Rady, jež obsahují řadu konkrétních opatření ke zvládnutí uprchlické a migrační krize. Závěry se zaměřují mimo jiné na finanční podporu postiženým zemím, zřízení hotspotů do konce listopadu, urychlení relokací, efektivnější návratovou politiku, pře-

konání nedostatku kooperace migrantů, humanitární pomoc zemím západního Balkánu, ochranu vnějších hranic, posílení operace Poseidon, vytvoření kontaktních míst pro převaděčství, pokračování v diskusi o trvalých relokacích a bezpečných zemích původu, rychlejší vízovou liberalizaci/readmisní dohodu s Tureckem, stanovení společné informační strategie a rozhodnutí zvýšit stupeň integrované politické reakce na krizi (IPCR) ze sdílení informací do režimu plné aktivace.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR zdůrazňuje, že řešení současné migrační krize musí být založeno na systémovém přístupu, který se zaměřuje na stabilizaci situace ve zdrojových a tranzitních zemích migrace, důsledně zasáhne proti organizátorům nelegální migrace (tj. proti převaděčům a obchodníkům s lidmi), zajistí účinnou ochranu vnější hranice, zefektivní návratovou politiku a bude založen na vyváženosti principů dodržování povinností a solidarity uvnitř EU. Dalším klíčovým prvkem z pohledu vlády je zřízení a řádné fungování hotspotů.

Předpokládaný další vývoj

Migrační krize bude nadále diskutována na mnoha fórech. Nejbližší substantivní debatu lze očekávat na řádném zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 4. prosince a na následném prosincovém zasedání Evropské rady (17. – 18. prosince). /V. Bernas/

Výsledky mimořádné Rady pro konkurenceschopnost > Rada

Dne 9. listopadu 2015 se v Bruselu uskutečnilo mimořádné zasedání Rady pro konkurenceschopnost v sestavě ministrů odpovědných za oblast vnitřního trhu a průmyslu k situaci v evropském ocelářském sektoru. Českou republiku na jednání zastupoval náměstek ministra průmyslu a obchodu Jiří Koliba.

Klíčové body

Jediným bodem jednání byla výměna názorů o příčinách **aktuálního stavu evropského ocelářství** (rostoucí tlak na sektor ocelářství, rušení provozů a tím rostoucí nezaměstnanost v posledních měsících v několika členských státech EU a snižování konkurenceschopnosti produktů ocelářského sektoru). Cílem byla identifikace opatření, která povedou k nápravě tohoto stavu a zabránění rozšíření negativních faktorů do dalších zemí EU.

Výstupem Rady byly závěry předsednictví, dle kterých se Rada shodla na významu a vážnosti situace, v níž se evropský ocelářský sektor nachází. Členské státy vyzvaly k využití všech nástrojů, které poskytuje evropská obchodní politika, upozornily na nutnost zajištění dostatečného financování pro modernizaci a investice v ocelářství. K zachování konkurenceschopnosti EU je třeba přijmout opatření k ochraně před únikem uhlíku a zohlednit situaci v ocelářství při projednání revize Evropského

systému obchodování s emisními povolenkami. Dle členských států je třeba plně využít možností, které poskytuje stávající pravidla poskytování státní pomoci a pro řešení dopadu cen energií využít mj. rychlou implementaci opatření souvisejících s utvářením Energetické unie. Významná je také implementace Akčního plánu pro ocelářství z roku 2013, dále zohlednění aktuální situace v připravované iniciativě Komise k oběhovému hospodářství či využití Skupiny na vysoké úrovni k energeticky náročnému průmyslu.

Východiska pozice ČR

V ČR nebyly aktuálně zaznamenány negativní změny situace. Jedná se však o jedno z klíčových odvětví, na jehož konkurenceschopnost má dopad zejména regulační rámec v oblasti klimatu, oblast oběhového hospodářství, ceny energií a obchodní politika.

Předpokládaný další vývoj

Dalším krokem po jednání mimořádné Rady pro konkurenceschopnost bude svolání konference na vysoké úrovni k sektoru ocelářství za účasti zainteresovaných subjektů a sociálních partnerů. Obchodní otázky budou detailně řešeny na Radě pro zahraniční věci ve formátu ministrů pro obchod 27. listopadu. /Richard Juřík/

Výsledky Rady pro hospodářské a finanční věci > Rada

Dne 10. listopadu se v Bruselu uskutečnilo zasedání ministrů financí. Hlavním bodem programu byla diskuse k opatřením navrženým v rámci tzv. balíčku ke správě hospodářských záležitostí, který je zastřešen sdělením „O krocích k dokončení hospodářské a měnové unie“ a Komise ho vydala v návaznosti na tzv. Zprávu pěti předsedů. Delegaci ČR vedl první místopředseda vlády pro ekonomiku a ministr financí Andrej Babiš.

Klíčové body

V zákonodárné části jednání byli ministři informováni o současném stavu návrhů v oblasti **finančních služeb**. V nelegislativní části zasedání ministři přijali závěry k Akčnímu plánu Komise k **Unii kapitálových trhů**. Komise následně informovala o opatřeních nezbytných k dokončení tzv. Bankovní unie. Ministři diskutovali o přechodném financování Jednotného fondu pro řešení problémů bank. Shodli se, že státy by měly mít možnost podmínit každé čerpání národní půjčky fondem vnitrostátním schválením a uvolňovat půjčku po částech – za podmínky, že první výplata ve prospěch fondu bude dostatečně velká, zejména v případě záchrany přeshraničně působící banky. Ministři se rovněž shodli, že diskuse o trvalé finanční pojistce začne zkraje příštího roku.

V rámci hlavního bodu jednání si ministři si poprvé vyměnili názory na konkrétní návrhy Komise na **dokončení hospodářské a měnové unie** (HMU). Převládalo pozitivní hodnocení návrhů k Evropskému semestru a rozpočtovým pravidlům. Naopak výhrady zazněly především k přidání hodnotě návrhů na vytvoření Fiskální rady a radám pro konkurenceschopnost. V otázce Fiskální rady se bude řešit její nezávislost, u rad pro konkurenceschopnost Komise zdůraznila, že se jedná pouze o doporučení, takže není povinností žádného členského státu takové instituce vytvářet. Značné výhrady padly rovněž v otázce vnějšího zastoupení eurozóny. Rada států se obává nekoherence pozic eurozóny a zbytku EU, a naopak oslabení EU jako celku. Většina zemí je se

svou účastí ve stávajících konstitucích Mezinárodního měnového fondu spokojená. Stejněho cíle by mohlo být dosaženo i jinými výsledky, především ex-ante koordinací. Tento bod využilo Spojené království k představení svých požadavků na volnější postavení v Evropské unii.

Ministři následně schválili závěry k **financování ochrany klimatu** jako součást pozice Evropské unie na 21. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu a 11. zasedání smluvních stran Kjótského protokolu 30. listopadu až 11. prosince 2015 v Paříži. Ministři rovněž vyslechli zprávu ze setkání skupiny G20 ve složení ministrů financí a guvernérů centrálních bank 8. října v Limě, kde proběhla příprava na summit této skupiny států 15. a 16. listopadu v Antálii.

Východiska pozice ČR

Ačkoliv ČR není členem eurozóny, je stabilita HMU v jejím strategickém zájmu. Obecně podporuje takové kroky, které povedou k jejímu lepšímu fungování, zejména z důvodu svého trvajících závazku k budoucímu vstupu do eurozóny (k němuž se vláda zavázala vytvářet nezbytné podmínky), ale i z pohledu ekonomiky, která je s jejími členy velmi silně spjata. Vláda ČR usiluje o to, aby všechny návrhy pro prohlubování HMU zachovávaly integritu vnitřního trhu a respektovaly princip rovného zacházení se všemi členskými státy Evropské unie. Pro vládu je rovněž klíčové, aby veškeré kroky vedoucí k případnému prohloubení HMU byly diskutovány ve formátu všech 28 členských států, neboť se jich bezprostředně dotýkají. Za ČR na jednání vystoupil velvyslanec Martin Povejšil s příspěvkem, který směřoval právě ke zdůraznění potřeby inkuzivity jednání, rovného zacházení se všemi členskými státy a nutnosti vyhnout se riziku narušení vnitřního trhu.

Předpokládaný další vývoj

Příští zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci se uskuteční dne 8. prosince v Bruselu. /S. Machová/

Výsledky jednání o rozpočtu EU na rok 2016 > Rada

V Bruselu se v pátek 13. listopadu sešli ministři financí, zástupci Komise a Evropského parlamentu s cílem dosáhnout dohodu o rozpočtu EU na rok 2016. Dohodovací výbor dospěl v nočních hodinách ke kompromisu, kdy výsledná výše závazků byla stanovena na 155 mld. EUR a plateb na 143,89 mld. EUR. Prioritním tématem byla migrační krize a investice do podpory růstu a zaměstnanosti.

Klíčové body

V reakci na migrační krizi se Rada a Evropský parlament dohodly na navýšení závazků o cca. 2 mld. EUR pro **pomoc při mimořádných příležitostech a humanitární pomoc**. Většina prostředků by měla plynout především těm členským státům, jež jsou krizí nejvíce postiženy. Celková částka věnovaná na řešení této problematiky jak v EU, tak i zdrojových zemích, byla navýšena o 4 mld. EUR a vyšplhala se na necelých 10 mld. EUR.

Rada a Evropský parlament potvrdily, že **snížení míry nezaměstnanosti mladých** zůstává politickou prioritou. Důležitým bodem jednání byla také **podpora růstu a vytváření nových pracovních míst**. Dle dohody dosáhne rámcový program pro výzkum a inovace EU, Horizont 2020, na podporu ve výši 9,54 mld. EUR, což znamená navýšení o 31,8 mil. EUR oproti původnímu

rozpočtovému návrhu Komise. Zároveň Parlament slíbil dodržení meziinstitucionálního závazku snížení počtu administrativních pracovníků o 5%, nejdříve však v roce 2019, oproti původně plánovanému roku 2017.

Výsledná dohoda představuje kompromisní navýšení rozpočtových výdajů na ca. 144 mld. EUR (+ 1,8 %), kdy Parlament žádal přírůstek na 146 mld. EUR (+ 3,7 %), zatímco členské státy nechtěly vydat více než 142 mld. EUR (+ 0,6 %). Návrh Parlamentu byl kritizován především s odkazem na nutnost udržení potřebné míry flexibility rozpočtu a zachování „polštáře“ pro nepředvídané události. Obě strany se posléze shodly na ponechání marže ve výši 800 mil. EUR.

Východiska pozice ČR

Vláda ČR podporovala schválenou pozici Rady před jednáním o rozpočtu. Schválený rozpočet na rok 2016 by měl podle ní reflektovat jak stávající prioritu EU – řešení azylové a migrační krize – tak i dosavadní závazky institucí k prostředkům na další priority financované z rozpočtu EU.

Předpokládaný další vývoj

Výsledný text musí být schválen Radou a EP do 25. listopadu. /Ch. Kovaříková/

Výsledky miniplenárního zasedání Evropského parlamentu > Evropský parlament

Ve středu 11. listopadu se v Bruselu uskutečnilo letošní předposlední miniplenární zasedání Evropského parlamentu (EP). Na pořadu jednání byla zejména reforma volebního práva na evropské úrovni, svěřenecké fondy pro Sýrii a Afriku a opatření v oblasti letecké dopravy.

Poslanci EP v návaznosti na rozpravu na říjnovém plénu přijali zprávu Danuty Hübnerové (EPP, PL) a Jo Leinena (S&D, DE) týkající se reformy **volebního práva** v rámci EU. Pro zmíněnou zprávu se vyslovilo 315 poslanců, 234 bylo proti a 55 se hlasování zdrželo. Zpráva mimo jiné formalizuje institut kandidátů na post předsedy Komise a dle slov spoluzpravodajky Hübnerové přizpůsobuje volební pravidla nové realitě. Zpráva dále předpokládá posílení transparentnosti a genderové vyváženosti výběru kandidátů ve volbách do EP, dvanáctidenní lhůtu pro sestavení kandidátek na národní úrovni před začátkem hlasování, stanovení 3–5% uzavírací klauzule (práh nutný k zisku poslaneckého mandátu), celounijní aktivní volební právo již od 16 let, či jednotný volební den a čas zveřejnění výsledků voleb.

Poslanci EP dále diskutovali otázku **svěřeneckých fondů**. V rozpravě vyzvali členské státy, aby naplnily sliby ohledně financování činností spojených s migrací v zemích původu či tranzitu. Po rozpravě navrhli použít neplánované zisky v rozpočtu EU ve výši 2,3 mld. EUR

na financování aktivit v oblasti migrace. Tyto prostředky pocházejí převážně z finančních pokut celních poplatků. Stanovisko Komise plénu představila místopředsedkyně Komise pro rozpočet a lidské zdroje Kristalina Georgieva.

Plenární zasedání přijalo v poměru 428:149:53 usnesení vyzývající k **posílení unijní letecké dopravy**. Poslanci se rovněž shodli, že musí být zajištěny rovnější podmínky pro letecké dopravce a zároveň nejvyšší možné bezpečnostní a sociální standardy v letecké dopravě. Někteří poslanci vyjádřili obavu o ztrátu konkurenceschopnosti evropských leteckých dopravců, jelikož někteří letečtí dopravci a letiště ve třetích zemích jsou dotovány. Parlament v usnesení rovněž uvítal rozšíření role a zodpovědnosti Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA), která by se měla nově zaměřit i na komerční trh související s vesmírnou dopravou a drony.

Mezi další projednaná témata patřilo vyjádření k požáru v bukurešťském klubu a zřícení ruského letadla na Sinaji. Poslanci dále přijali zprávu z vlastní iniciativy „Program pro řešení interoperability pro evropské orgány veřejné správy, podniky a občany (ISA 2)“, vedli rozpravu související s uplatňováním nulové sazby, či se zabývali cíli dřívějších programů Daphne v souvislosti s novým programem Práva, rovnost a občanství.

/V. Bláha/

Agenda Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, 23.–24. listopadu > Informace

Pracovní plán EU v oblasti mládeže. V části věnované mládeži se očekává přijetí usnesení o pracovním plánu EU v oblasti mládeže pro roky 2016 až 2018. Ten je zaměřen na 5 hlavních priorit – posílení aktivního občanství a prevence radikalismu; usnadnění přechodu mladých lidí do dospělosti; podpora zdraví a blahobytu; výzvy a příležitosti digitální éry pro politiku mládeže; přispění k řešení výzev vyplývajících z migrace do Evropy.

Nové priority pro evropskou spolupráci v oblasti vzdělávání a odborné přípravy. V části vzdělávání se očekává přijetí společné zprávy Rady a Komise za rok 2015 o provádění strategického rámce evropské spolupráce v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, která vytyčuje nové priority pro evropskou spolupráci v této oblasti. Priority zahrnují například inkluzivní vzdělávání, inovativní vzdělávání zaměřené na digitální kompetence a podporu pedagogů.

Migrace a začleňování uprchlíků do společnosti. Politické debaty v oblastech vzdělávání a mládeže proběhnou k problematice migrace s důrazem na začleňování nově přichozích přistěhovalců prostřednictvím vzdělávání a práce s mládeží. Taktéž debata v části sport bude zaměřena na pomoc znevýhodněné mládeži v nalezení jejího místa ve společnosti.

Kultura ve vnějších vztazích EU. V oblasti kultury se předpokládá přijetí závěrů Rady o kultuře ve vnějších vztazích EU se zvláštním zaměřením na kulturu v rozvojové spolupráci, které vyzývají k zaujetí strategičtějšího přístupu ke kultuře ve vnějších vztazích. Ministři kultury budou debatovat o problematice ničení kulturního dědictví v konfliktních oblastech a neoprávněném obchodování s kulturními statky.

/M. Beranová/

Agenda plenárního zasedání Evropského parlamentu, 23.–26. listopadu > Informace

Výsledky summitu ve Valettě. Ve středu 25. listopadu poslanci společně se zástupci Rady a Komise zpětně zhodnotí výsledky vrcholné schůzky ve Valettě konané ve dnech 11. až 12. listopadu a vrcholné schůzky G20, která proběhla 15. až 16. listopadu.

Stav energetické unie. V úterý 24. listopadu vystoupí na plénu Parlamentu místopředseda Komise Maroš Šefčovič s cílem podat historicky první zprávu o aktuálním stavu, hlavních výzvách a následujících krocích ve věci implementace návrhu energetické unie, která byla ve formě komisního sdělení představena v únoru roku.

Projev italského prezidenta. V rámci slavnostního zasedání vystoupí ve středu 25. listopadu před poslanci s projevem italský prezident, bývalý dlouholetý poslanec, člen řady vlád a ústavní soudce Sergio Mattarella,

jenž únoru letošního roku vystřídal v prezidentském úřadu Giorgia Napolitana.

Rozpočtové a finanční otázky. V úterý 24. listopadu povede Parlament rozpravu o daňových rozhodnutích a jiných opatřeních podobných svou povahou nebo účinkem [a o výsledcích dohodovacího výboru s Radou ohledně podoby rozpočtu na rok 2016. Poslanci budou rovněž diskutovat o návrhu na uvolnění prostředků z nástroje pružnosti na okamžitá rozpočtová opatření v rámci Evropského programu pro migraci.

Další témata. Parlament se dále zaměří na problematiku předcházení radikalizace a nábory evropských občanů teroristickými organizacemi, či zprostředkováním pojištění v EU.

/O. Kaleta/

Přehled publikací evropských think-tanků > Informace

Can the eurozone's economic governance combine political accountability, legitimacy and effectiveness?

Fabian Zuleeg z European Policy Centre analyzuje dlouhodobě politické a hospodářské důsledky krize na proces další hospodářské integrace eurozóny. Autor se domnívá, že i když je z ekonomického hlediska vystoupení členského státu z eurozóny zvládnutelné, dlouhodobá politická cena může ovšem vést k ohrožení celého projektu evropské integrace. Právě proto článek uvádí, že současný status quo eurozóny je jak politicky, tak i hospodářsky nestabilní a eurozóna potřebuje přistoupit k hlubším politickým reformám.

Integration of products and services. Taking the Single Market into the 21st century.

Autoři z European Political Strategy Centre konstatují, že probíhající „digitální revoluce“ a mezinárodní konkurenceschopnost nutí Evropu rozvíjet nové hyperpropojené a interoperabilní ekonomiky. Zpráva think-tanku Komise tvrdí, že tradiční zaměření Evropy na zpracovatelský průmysl musí být urychleně doplněno o služby světové úrovně. I přesto, že zaměření na služby je ve srovnání se zpracovatelským průmyslem často vnímáno jako méněcenné, potenciál služeb je obrovský. Studie uvádí, že produktivita v odvětví služeb je poměrně nízká, existuje ovšem komparativní výhoda, co se týče růstu a inovací. Studie také argumentuje tím, že odvětví služeb v porovnání se zpracovatelským průmyslem dnes zaměstnává vysoce kvalifikované pracovníky.

A European Unemployment Benefits Scheme: the rationale and the challenges ahead. Miroslav Beblavý a další autoři z Centre for European Policy Studies (CEPS) představují první výstup ze studie „Feasibility and Added Value of a European Unemployment Benefit Scheme“, který byl centru CEPS zadán Komisí. Hlavním cílem pracovního dokumentu kolektivu autorů je zarámovat debatu o diskutovaném evropském „tlumiči sociálních otřesů“- jeho genezi a kontroverzní aspekty.

On the road to Paris: how can the EU avoid failure at the UN climate change conference (COP21)? Lisanne Greenová z Istituto Affari Internazionali vychází z pre-

misí, že během zasedání konference COP v Kodani v roce 2009 se EU nepodařila prosadit většina jejich cílů na ochranu klimatu. Autorka studie analyzuje získané poznatky z minulého jednání, ze kterých by se Unie měla poučit. Studie se v první řadě zabývá relativní vyjednávací silou EU. Dále mapuje relativní pozici cílů a zájmů členských států Unie ve srovnání se zájmy ostatních stran jednání. V poslední část poté uvádí, jak může EU využít své relativní vyjednávací síly, a to skrze strategické kroky. Studie závěrem doporučuje, aby se EU zaměřila na nalezení široké koalice s dalšími progresivními účastníky jednání, tak aby výsledkem COP 21 nebylo pouze nalezení nejmenšího společného jmenovatele.

Why should the Visegrad Group support the Iranian nuclear deal? Erzsébet N. Rózsová z Ústavu mezinárodních vztahů konstatuje, že Írán se ve své zahraniční politice a celkově ve svých vztazích ke zbytku světa chová jako impérium. Jaderná dohoda uznává status Íránu a postupně upouští od zavedených sankcí. Země V4 by dle autorky měly podpořit íránskou jadernou dohodu, jelikož mají evidentní ekonomické a bezpečnostní zájmy ve znovu začlenění Íránu do mezinárodního systému.

Enhancing the Common European Asylum System and alternatives to Dublin. Elspeth Guildová a další autoři zkoumají na žádost Evropského parlamentu důvody, které vedou k tomu, že Dublinský systém a sdílení odpovědnosti pro žadatele o azyl nefungují efektivním způsobem, a to jak z pohledu členských států, tak i samotných žadatelů o mezinárodní ochranu. Studie uvádí, že pokud bude Dublinský systém založen na nátlaku zaměřeném na žadatele o azyl, nebude sloužit jako efektivní nástroj sdílení odpovědnosti mezi členskými státy. Autoři rovněž formulují doporučení, která by mohla napomoci vyřešení současných praktických, právních a politických problémů, který Dublinský systém čelí.

/V. Bláha/

542. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni > Informace

Dne 10. listopadu 2015 se konalo 542. zasedání Výboru pro EU na pracovní úrovni (PV-EU).

Zástupkyně Úřadu vlády informovala o průběhu a výsledcích 180. Výboru pro EU na vládní úrovni dne 9. listopadu 2015. Rovněž podala informaci o přípravě 181. Výboru pro EU na vládní úrovni dne 20. listopadu 2015.

Výbor schválil rámcovou pozici ke sdělení Komise k obchodní a investiční politice (Ministerstvo průmyslu a obchodu). Projednal rámcovou pozici k balíčku Komise ke správě hospodářských záležitostí (Úřad vlády), rámcovou pozici ČR ke sdělení Komise „Pracovní program Komise na rok 2016“ (Úřad vlády); rámcovou pozici ke sdělení Komise s názvem „Modernizace jednotného trhu: více příležitostí pro lidi a podniky“ (Ministerstvo průmyslu a obchodu).

Následně výbor projednal mandát na zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci (rozpočet) 13. listopadu 2015 (Ministerstvo financí); zasedání Rady pro zahraniční věci 16. a 17. listopadu 2015 (Ministerstvo zahraničních věcí); Rady pro zemědělství a

rybářství 16. listopadu 2015 (Ministerstvo zemědělství); Rady pro obecné záležitosti 17. a 18. listopadu 2015 (Úřad vlády) a Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport 23. a 24. listopadu 2015 (Ministerstvo školství, mládeže, a tělovýchovy a Ministerstvo kultury).

V části „Aktuální evropské otázky“ Ministerstvo průmyslu a obchodu představilo nominace kandidátů členských států do správní rady ACER. Ministerstvo vnitra informovalo o zhodnocení systému vysílání ke studiu na College of Europe a následného uplatnění absolventů v režimu zákona o státní službě a vyhlášení nového kola výběrových řízení. Zástupkyně Úřadu vlády informovala o koordinaci V4 před neformálním zasedáním v La Vallée a zástupkyně Stálého zastoupení Brusel o konání digitálního dnu 9. listopadu v Bruselu. Ministerstvo vnitra informovalo o průběhu a výsledcích zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci 9. listopadu 2015; Ministerstvo průmyslu a obchodu o Radě pro konkurenceschopnost (část průmysl) 9. listopadu 2015; Ministerstvo financí o průběhu o Radě pro hospodářské a finanční věci 10. listopadu 2015. /Pokračování na s. 7/

Zástupkyně Úřadu vlády podala informaci o materiálu Zpráva o realizaci Národního programu reforem České republiky 2015 a reformní plány v reakci na doporučení z roku 2015 a materiálu Priority ČR v agendě vnitřního trhu EU 2015–2020. Dále představila indikativní harmonogram přípravy prosincové Evropské rady. Byl schválen příspěvek do veřejné konzultace k poskytování informačních služeb k multimodálnímu cestování v celé Unii podle směrnice o inteligentních dopravních systémech 2010/40/EU (Ministerstvo dopravy).

V bodu „Různé“ zástupkyně Úřadu vlády připomněla konání příštího zasedání výboru dne 24. listopadu,

představila návrh na zřízení neformální platformy k digitální agendě. Dále se věnovala zveřejnění požadavků Spojeného království k reformě EU. Zástupce Ministerstva zahraničních věcí představil přehled příspěvků členských států EU v souvislosti s migrací a hovořil o aktuálním dění ve věci rozsudku Soudního dvora EU v případě Schrems.

Na závěr byly schváleny instrukce pro jednání výboru Coreper I (11. a 13. listopadu 2015) a Coreper II (11. listopadu 2015).

/M. Kadlecová/

Rámcové pozice schválené v 46. týdnu > Informace

Rámcová pozice ke sdělení Komise k **obchodní a investiční politice** (vypracovalo Min. vnitra) /I. Blahušiak/

Kalendář EU na 47. týden > Informace

16.–19. listopadu – Evropský týden boje s organizovaným zločinem

18. listopadu – Seminář „Role ombudsmana v parlamentní demokracii“, Brusel

19.–20. listopadu – Scénáře regionálního rozvoje pro Podunajský region

19. listopadu – Zasedání výborů Evropského parlamentu /I. Blahušiak/

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Číslo 204 *
Týden 9.–15. listopadu 2015 * Kontakt: newsletter@vlada.cz * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR.